

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ: АЛЬТРУЇЗМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРВЕНЦІЙ

Досліджено підґрунтя формування фундаментальних національних інтересів України. Проаналізовано сучасні заклики до соціально-економічної інтервенції та можливість прояву її альтруїстичного характеру. Охарактеризовано процес формування національних інтересів з точки зору державних інтеграційних прагнень, поширення зовнішніх інтервенцій та визначення характеру їхнього спрямування. Доведено, що національні інтереси не мають бути віддзеркаленням інтересів та пріоритетів певних політичних діячів, олігархічних прошарків суспільства. Зміст національних інтересів може коливатися в широких діапазонах визначення нації. Натомість міцність держави залежить від її здатності до додержання міжнародної правових норм, засад законності та суспільних цінностей.

Ключові слова: національні інтереси, пріоритетний розвиток, інтеграційні прагнення, інтервенція, соціально-економічне обґрунтування, цілісність, недоторканність.

Постановка проблеми. В сучасній Україні поряд із процесами державотворення відбуваються докорінні суспільно-політичні та соціально-економічні трансформації, які спричиняють зміни характеру відносин між суспільством та державою. Для українських громадян, які представляють різні соціальні групи (етнічні, мовні, релігійно-конфесійні) державний статус України актуалізував проблему знаходження спільних засад для комунікації та взаємодії.

До сучасних фундаментальних національних інтересів України слід віднести: збереження цілісності держави та її зміцнення, подолання загроз сепаратизму, залучення до державотворчого процесу представників етнічних, регіональних, мовних та інших груп, зміцнення внутрішньої консолідації суспільства та міжетнічного поважного ставлення, розвиток громадянських зв'язків, затвердження місця країни у системі геополітичних і культурних координат.

Їхня повноцінна реалізація, протистояння наявним та потенційним викликам національній безпеці України передбачають не лише політику державних інституцій, але й активну участь громадян у проведенні соціально-економічної політики країни. Слабкість національних та громадянських зв'язків підважує державну єдність та цілісність, загрожує фундаментальним національним інтересам. Фрагментація українського суспільства за мовними, геополітичними, регіональними ознаками

ставить Україну перед необхідністю громадянської та національної консолідації, за умов забезпечення можливостей для вільного розвитку самодостатності, самоорганізації та самобутності кожної спільноти.

Реформаторські заходи спрямовують Україну до подолання нових випробувань. Окрім того, об'єктивне поширення процесу глобалізації поступово маргіналізує Україну, перетворюючи її на ресурсний інструмент, яким користуватимуться впливовіші держави для забезпечення власних національних інтересів. Іншими словами, наочно вбачається проведення політики прихованої інтервенції.

Інтервенцію соціально-економічного спрямування можна ототожнювати з зовнішнім втручанням у соціально-економічну політику країни, спрямовану на забезпечення полегшення стану населення, що знаходиться в складних соціально-економічних обставинах, небезпеці подальшого розвитку. Тобто, таке зовнішнє втручання у справи країни носить гуманітарне, благодійне та навіть філантропічне спрямування. Виходячи з цього, запровадження соціально-економічної інтервенції має прояви альтруїстичного характеру. Але чи можуть взагалі інтервенції бути безкорисливим прагненням до діяльності на благо інших?

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Виходячи з словникового тлумачення, під інтервенцією розуміють [1, с. 501] втручання однієї або кількох держав у внутрішні справи іншої держави.

Досить детально питання інтервенцій з соціально-економічної точки зору досліджує школа реалістичного уявлення світу, заснована Х. Моргентау, який застосовує дане визначення в теорії міжнародних відносин. Х. Моргентау [2, с. 15] стверджує, що у разі додержання державою власних національних інтересів, при цьому не визнаючи їх занадто грандіозно та масштабно, такі держави будуть сперечатися з іншими державами мінімально. Звідси, логічним стає балансування міжнародних інтересів, тобто доти, поки держави слідувати своїм власним вузьким інтересам світ може залишатися у безпеці.

На противагу альтруїстичного розуміння позиціонування держави є твердження Н. Макіавеллі [3], який зазначає, що державна політика має засновуватися на хитрості, лукавстві в управлінні, припиненні гідності та честі її населення. Даній підхід істотно відрізняється від багатьох середньовічних вірувань, які дали пріоритет до універсального визначення інтересів держави, заснованих на християнському значенні й поважній моральній поведінці громадянина.

У контексті егоїстичного ставлення з боку держави до пересічних громадян висловлювався і Т. Гоббс [4, с. 157]. За його твердженням, держави мають право застосовувати будь-які засоби, щоб захистити власний інтерес та забезпечити його поширення в світі. Як Моргентау визначає національні інтереси в з точки зору влади, суверенним як слуга свого суспільства довіряють з роллю в зберегти або навіть поліпшити могутності держави по відношенню інших держав.

Проблеми реформування національних інтересів, формування національної ідентичності та національної спільноти актуалізована й активно досліджується сучасними українськими вченими [5, с. 5]. Але питання виокремлення національних інтересів в умовах зовнішніх інтервенцій з точки зору їхньої соціально-економічної доцільності до цього часу майже не розглянуто.

Мета статті. Проаналізувати процес формування національних інтересів з точки зору державних інтеграційних прагнень,

поширення зовнішніх інтервенцій та визначення характеру їхнього спрямування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Українські соціально-економічні та політичні реалії стають підґрунтям для поширення національної свідомості та гідності населення. Наочним стає те, що за умов жорсткої політичної, економічної та культурної конкуренції Україна має чітко визначити власні національні пріоритети та інтереси й навчитися їх відстоювати. Пріоритетною має стати ідея єдності нації та гармонійного поєднання інтересів держави і громадянина.

Національні інтереси не мають бути віддзеркаленням інтересів та пріоритетів певних політичних діячів, олігархічних прошарків суспільства. Зміст національних інтересів може коливатися в широких діапазонах визначення нації. Натомість міцність держави залежить від її здатності до додержання міжнародної правових норм, засад законності та суспільних цінностей.

У зв'язку з тим, що світова концепція гуманітарної інтервенції наразі перетворюється з етичної дискусії про надання допомоги тим, хто опинився в скрутній ситуації, національні інтереси держави вже не можуть виступати мотиваційним аспектом надання такої допомоги. Зокрема, досить низьку оцінку національних інтересів мають країни, що знаходяться у кризовому моральному стану, тобто корегуванні державних ініціатив в джерела власної поживи. Провладні діячі таких країн національні інтереси ототожнюють з власними, що дорівнює користі та проявам свідомого егоїзму.

Негативний відтінок, який виникає з визначення власних інтересів в економіці сприймається як мотиваційний фактор, заснований на збагаченні, плеканні багатства, жадібності, матеріалізму та максимізації прибутку. Однак, помилково, вважати, що національний егоцентризм та особистий інтерес варто трактувати лише як зневагу до інтересів всіх інших членів суспільства та населення загалом.

Поняття егоїстичних інтересів в економічній філософії Адама Сміта [6], трактується як просування громадських інтересів, при цьому ініціюючи свою власну

вигоду і користь. Ця ідея, безумовно, спрямовує на визначення егоїстичних настроїв та їхнє суспільне засудження. Але, з іншого боку, задоволення власних інтересів не повинно бути від'ємним значенням для національних інтересів, а навпаки, їхнє формування має відбуватися на ґрунті національних інтересів та пріоритетів розвитку держави. На противагу – виконання національних інтересів не має суперечити власним, особистим інтересам громадян, які не можуть бути проігноровані. Адже, поки окремі громади вдало визначають державні пріоритети та напрями їхнього задоволення, які не суперечать розвитку кожної окремої особистості, доти суспільство здатне раціонально задовольняти власні потреби, тобто ефективно функціонувати та перерозподіляти ресурси.

Однак, не всі національні інтереси можуть бути класифіковані як однаково важливі. Х. Моргентау відрізняє життєво важливі національні інтереси та національні інтереси мінімальної пріоритетності [2]. Щоб зберегти життєво важливі національні інтереси, які безпосередньо впливають на існування державного устрою, Х. Моргентау пропонує не визнавати будь-якого компромісу, за винятком застосування фізичного насильства. Тобто, життєво важливими національними інтересами є позиція держави щодо існування вільної, незалежної нації, а також захист установ, громадян та їхніх законних прав та свобод. Вторинними національними інтересами Х. Моргентау визначає такі, не виконання яких, не загрожує безпеці та цілісності нації.

Вочевидь, у внутрішні справи певної держави інша держава не буде втручатися до тих пір, поки її життєво важливим національним інтересам нічого не загрожує. Однак, відомий міжнародний оглядач М. Уільямс [7] повністю заперечує існування альтруїзму в міжнародних відносинах. Він стверджує, що реальність соціально-економічної політики така, що у чистому ніяких гуманітарних причин втручання не існує, завжди є завуальований прояв національного егоїзму.

Наприклад, інтервенція у Косово у 1999 р. [8] спрямована на позбавлення від

влади тиранії, усунення пригнічення суспільства, навпаки призвела до нових страждань та цивільних втрат. І такі випадки не поодинокі у світі. Для того, щоб соціально-економічні інтервенції були ефективними і реально досягали покладених на них сподівань та поступів населення, національні інтереси держави, що зазнає зовнішню інтервенцію, мають превалювати над особистими. Чим вище очікуваний результат від інтервенції, її інтерес для нації, тим вищими є ризики національної цілісності. Якщо інтереси в умовах гуманітарної кризи тільки периферійні, втручання має відбуватися лише в межах даної проблеми, мати обмежений характер. Отже, національні інтереси не можуть бути відірвані від гуманізму та альтруїзму, з урахуванням першочерговості позицій раціональності національного егоїзму.

Загально відомо, що не отримуючи задоволення людство існувати не може. Суто егоїстичний сценарій розвитку завжди має свої межі, історичні приклади таких подій можна перелічувати нескінченно. Вихід з такої ситуації може бути у побудові нового, багатовимірного суспільства, де конкретний індивідуум отримав би нові можливості задовольняти свої постійно зростаючі потреби не за рахунок нехтування уподобанням інших, а завдяки власним зростаючим можливостям, у тому числі морально-етичним.

Наразі дуже швидко й паралельно відбувається принаймні взаємозалежні два процеси – розпад соціуму та споруда нескінченної віртуальної реальності. Будь-який з них не можна назвати позитивним. Натомість, побудова альтруїстичного суспільства може стати перспективним з точки зору соціальної економіки, а не є тупиковим, на відміну від перших двох. Альтруїстичне суспільство – відкрита система, тобто підсистема більш глобальної системи. Егоїстичне суспільство – річ сама у собі, взаємоіснування якої досить проблематично.

Але, для формування альтруїстично спрямованого суспільства, треба створити необхідну для цього соціально-економічну платформу. Для цього в національні інте-

реси та пріоритети розвитку країни мають бути покладені альтруїстичні підходи.

Такі цінності орієнтири не можуть бути сформовані вказівками будь-якої влади, це під силу лише незалежним групам і окремим яскравим особистостям, які породжують нові ціннісні шкали, адже повноцінна модернізація не заперечує ні архаїку, ні консерватизм, вона просто всім відводить своє місце. Соціально-економічна трансформація має гармонізувати інтереси різних шарів населення. При цьому держава і влада повинні підтримувати такі цінності формування через засоби масової інформації та поширення громадської думки.

Таким чином, незважаючи на суспільні стереотипи та ганебне трактування егоїстичних настроїв, формування національних інтересів на такому підґрунті, стане запорукою по-перше, поширенню національної свідомості, по-друге – забезпеченню гідного авторитету та міжнародного іміджу країни. Оскільки раціональне використання таких морально-етичних норм, як демократичне суспільство, дотримання прав людини чи соціально спрямована ринкова економіка надасть можливість заснувати країну, яка стане прибутковим торговим партнером та перспективно спроможним гравцем на світовій арені.

Альтруїзм, як система цінностей, що характеризує безкорисливу та подібних чином орієнтовану поведінку, в діяльності держави, в її соціально-економічному позиціонуванні та міжнародних відносинах являє собою складну систему взаємозалежностей дій, вчинків та їхніх моральних наслідків.

Виходячи з заявленої мети дослідження, під альтруїзмом соціально-економічних інтервенцій в масштабах країни будемо розуміти повну протилежність власних, особистісних інтересів діяльності національної громади, а саме як мотивацію окремого типу раціональних та реалістичних уявлень щодо сучасного функціонування країни. Пропоновані ідеї альтруїзму соціально-економічних інтервенцій щодо державної політики, спрямованої на інвестування у власні підприємства, установи та організації, які не будуть приносити користь особисто державним службовцям

або особам, що приймають рішення щодо вкладення коштів, а будуть мати позитивний вплив на розвиток нації в цілому мощі здаються, на перший погляд, для України ідеалістичною. Проте, світова концепція альтруїзму, що виявляється зокрема у міжнародному співробітництві України, принаймні стосовно гуманітарної інтервенції наразі є одним з основних джерел соціально-економічної, політичної співпраці .

Оксфордський словник визначає альтруїзм як безкорисливу турботу про інтереси інших [9], що підкреслює мотивацію спільно існування без посягання на волевиявлення інших. Отже, до альтруїстичним діями є дії, які не лише приносять користь її ініціатору, але при цьому можуть наносити шкоду чи збитки його особистим інтересам.

Бар Таль [10, с. 34] описуючи внутрішню цінність альтруїзму, підкреслює його перспективну дію, що виявляється в суспільно корисній мотивації.

Протягом довгого часу соціальні науки, економічна думка та навіть вчені-біологи розглядали альтруїзм як недосяжну категорію, яка в чистому вигляді майже не існує. Загально прийнято, що будь-які дії, що вчиняє конкретна особа або держава завжди зорієнтовані на корисливу мотивацію. Тільки в останні роки вчені почали погоджуватися, що альтруїзм є невід'ємною частиною людської природи і самозбереження, тому що люди несвідомо здатні робити внесок у суспільні блага, від яких особисто вони не отримують корисливу дію, а певні блага можуть буди виявлені лише для їхнього потомства.

Одним з найвідоміших прихильників корисливих дій й поширеності раціональності виступає Адам Сміт [6]. Проте й він наголошує про існування суспільної схильності допомагати іншим, навіть якщо особисто сам діяч страждає від високих власних витрат, при цьому не отримуючи ніякої вигоди. Але така поведінка притаманна лише окремим – високо соціалізованим прошаркам населення та соціально орієнтованим країнам світу.

Носії суспільних відносин виявляють власну соціально орієнтовану поведінку завдяки процесам соціалізації та розвитку

суспільних норм, що сприяють соціальній підтримки одне одного. Тому, природним для людини виявляється брати участь у спільних соціальних починаннях, які приносять користь не конкретно їй особисто, а іншим або суспільству в цілому, при цьому навіть нехтуючи особистісними пріоритетами.

Незважаючи на те, що людські істоти природно схильність допомагати іншим і брати участь в альтруїстичних заходах, фактична готовність і схильність зробити саме так залежить від індивідуальних особливостей кожної окремої особистості та ситуаційного контексту, в якому здійснюється подібна дія.

Взагалі можна сказати, що фізичні особи, які мають високу самооцінку, високий вміст морального розвитку, при цьому не потребують постійного схвалення їхніх дій, швидше за все, здатні виказувати приклади альтруїстичної поведінки. Проте, поведінка, спрямована на привнесення суспільної користі найчастіше є наслідком існуючих соціальних норм або соціально обумовлених особистих норм, що здійснюють певний тиск на форми поведінки особистості. Натомість почуття морального зобов'язання можуть застерігати або утримувати від здійснення певних дій.

Така сама закономірність справедлива і для держав та їхніх соціально-економічних та політичних рішень. Допомога іншим у межах гуманітарних норм та конкретної ситуації є для сучасного світу морально обов'язковим. Іншим фактором, що впливає на схильність допомагати іншим у міждержавній політиці є порівняння матеріальних витрат, що при цьому виникають, та отримуваних моральних інвестицій, у вигляді покращення іміджу країни та її міжнародної репутації.

Нещодавній досвід українського суспільства доводить, що окремі особи чи соціальні групи, які прагнуть допомогти іншим, бути більш корисними у певній ситуації, здатні виявляти альтруїстичні напрями поведінки. Особливо особи, які є менш орієнтовані на власну безпеку, ніж на власну гідність, що виявляється у прагненні високої власної самоефективності та користі для ідей суспільства.

Оскільки сучасні вимоги та норми існування суспільства створюють певні обмеження для дійсно альтруїстичних особистостей, варто говорити про урахування ефекту селективності щодо природно альтруїстичних дій особистості. У зв'язку з тим, що альтруїзм не приносить будь-які вигоди, а навпаки – більш схильних до ризикованих наслідків його поширення, використання його засад не є популярним у світі.

У світі, де схильність допомагати іншим нерівномірно розподілена між соціальними групами та приватними особами, альтруїстичні особи стикаються з реальністю, де егоїстично налаштовані суб'єкти наочно не виказують свої дій, проте явну перевагу. Хоча це стосується сьогодення та отриманні вигоди у найближчому часі, без урахування подальших соціально-економічних наслідків. Проте альтруїстичні намагання мають протилежну тенденцію – великий ризик неотримання бажаного результату у теперішньому часу з перспективою подальшого позитивного розв'язання ситуації. Звідси, можна зробити висновок, що диверсифікація державної діяльності та розшарування суспільства є необхідною частиною зберігається альтруїзму.

У світі, де альтруїзм не є абсолютної істиною, альтруїстичні вчинки приречені поступатися егоїстичним, які наближають суспільне життя до його раціонального сенсу. З урахуванням витрат на альтруїстичні дії з відсутністю матеріального відшкодування, альтруїсти в порівнянні з особами, утримуватися від чисто альтруїстичних дій, безумовно, втрачають з точки зору матеріалізму. Тому держави мають будувати свої програми розвитку на засадах соціального виховання та суспільної обізнаності для власних громадян.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, потреба забезпечення національних інтересів, зокрема досягнення єдності українського суспільства, дотримання цілісності держави реалізується через становлення спільної ідентичності громадян України. Наявність спільної ідентичності громадян є передумовою життєздатності держави, дієвості її політики та

повноцінності реалізації національних інтересів. Особистим інтересом кожної держави є збереження глобальної світової стабільності та турбота за людство.

На міжнародній арені інтереси країни не мають ґрунтуватися суто на самовизнанні, а бачити більш широке коло національних інтересів суспільства та нації. Альтруїзм соціально-економічних інтервенцій держав чи політичних діячів не мотивований особистими інтересами, але мотивований прагненням до норм мораль з єдиною метою надання допомоги особам, які її потребують, хоча при цьому не є частиною власного народу чи нації.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку будуть спрямовані на виявлення джерел суперечностей щодо формування соціально-економічних пріоритетів та суспільних цінностей країни, яка відчуває глобалізаційний тиск та має інтеграційне прагнення.

Література

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укл. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ „Перун”, 2009. – 1405 с.
2. Morgenthau H. Politics within nations The Struggle for Power and Peace, 6th edn. Knopf, New York, 1985. – 200 p.
3. Макиавелли в Росії: Восприятіє на рубежі веков /Сост. Э. Г. Азгальдов, И. А. Быстрова; Под ред. В. Т. Данченко, В. А. Скороденко, Ю. Г. Фридштейна; Науч. консультант П. Д. Баренбойм. — М.: Рудомино, 1996. — 144 с.
4. Гоббс Т. Сочинения в 2 т. Т. 1 / Пер. с лат. и англ.; Сост, ред., изд., авт., вступ ст., и примеч. В. В. Соколов. – М.: Мысль, 1989. – 622 с.
5. Палій Г. О. Становлення єдиної національної ідентичності в контексті реалізації національних інтересів України: Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук за спеціальністю 23.00.05 / Ганна Олександрівна Палій.; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. – К., 2005. – 19 с.
6. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов (книги I-III)

/ Пер. с англ, ввводная статья и комментарии Е. М. Майбурда - М.: Наука, 1993. – 572 с.

7. William M. C. What is the national interest? The neoconservative challenge in IR theory. Eur J Int Relat. – London: Sage Publications, 2005. – 102 p.

8. Конфликт в сербском крае Косово и вторая интервенция НАТО на Балканах // История международных отношений (1918-2003 гг.); Под ред. доктора политических наук, профессора А. Д. Богатурова. – М.: «Московский рабочий», 2000. – 655 с.

9. Concise Oxford English Dictionary. Eleventh edition, revised. Edited by Catherine Soanes, Angus Stevenson. Oxford University press, New York, 2009. – P. 18.

10. Krauthammer C. When to intervene: what’s worth fighting for? The new republic vol 192. – Winnipeg: CanWest Global Communications, 1985 – P. 10–13.

References

1. Velykyy tлумachnyy slovnyk suchasnoyi ukrayins'koyi movy / Ukl. i holov. red. V.T. Busel. – K.; Irpin': VTF „Perun”, 2009. – 1405 s.
2. Morgenthau H. Politics within nations The Struggle for Power and Peace, 6th edn. Knopf, New York, 1985. – 200 r.
3. Makyavelly v Rossyy: Vospryyatyє na rubezhe vekov /Sost. É. H. Az-hal'dov, Y. A. Bystrova; Pod red. V. T. Danchenko, V. A. Skorodenko, YU. H. Frydshyteyna; Nauch. konsul'tant P. D. Barenboym. — M.: Rudomyno, 1996. — 144 s.
4. Hobbs T. Sochynenyaya v 2 t. T. 1 / Per. s lat. y anhl.; Sost, red., yzd., avt., vstup st., y pryemch. V. V. Sokolov. – M.: Mysl', 1989. – 622 s.
5. Paliy H. O. Stanovlennya yedynoyi natsional'noyi identychnosti v konteksti realizatsiyi natsional'nykh interesiv Ukrayiny: Avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. polit. nauk za spetsial'nisty 23.00.05 / Hanna Oleksandrivna Paliy.; Instytut derzhavy i prava im. V.M. Korets'koho. – K., 2005. – 19 s.
6. Smyt A. Yssledovanyє o pryrode y prychynakh bohat-stva narodov (knyhy I-III) /

Per. s anhl, vvodnaya stat'ya y kommentaryy E. M. Mayburda - M.: Nauka, 1993. – 572 s.

7. William M. C. What is the national interest? The neoconservative challenge in IR theory. Eur J Int Relat. – London: Sage Publications, 2005. – 102 r.

8. Konflikt v serbskom krae Koso-vo y vtoraya ynterventsyya NATO na Balka-nakh // Ystoryya mezhdunarodnykh otnoshenyy (1918-2003 hh.); Pod red. doktora polytycheskykh nauk, professora A. D. Bohaturova.

– M.: «Moskovskyy rabochyy», 2000. – 655 s.

9. Soncise Oxford English Dictionary. Eleventh edition, revised. Edited by Catherine Soanes, Engus Stevenson. Oxford University press, New York, 2009. – R. 18.

10. Krauthammer C. When to intervene: what's worth fighting for? The new republic vol 192. – Winnipeg: CanWest Global Communications, 1985 – R. 10–13.

Лихоносова А. С.

Национальные интересы: альтруизм социально - экономических интервенций

Исследованы основы формирования фундаментальных национальных интересов Украины. Проанализированы современные призывы к социально-экономической интервенции и возможность проявления ее альтруистического характера. Охарактеризован процесс формирования национальных интересов с точки зрения государственных интеграционных стремлений, распространение внешних интервенций и определения характера их направления. Доказано, что национальные интересы не должны быть отражением интересов и приоритетов определенных политических деятелей, олигархических слоев общества. Содержание национальных интересов может колебаться в широких диапазонах определения нации. Зато прочность государства зависит от ее способности к соблюдению международной правовых норм, принципов законности и общественных ценностей.

Ключевые слова: национальные интересы, приоритетное развитие, интеграционные стремления, интервенция, социально-экономическое обоснование, целостность, неприкосновенность.

Likhonosova G.

National interests: altruism socio-economic interventions

Investigated the fundamental basis for the formation of national interests of Ukraine. Analyzed appeals to modern socio- economic intervention and opportunity to display her altruistic nature. Characterized by the formation of a process of national interests in terms of the state of integration aspirations, external interventions and dissemination of determining the nature of their destinations. Proved that national interests should not be a reflection of the interests and priorities of certain politicians, oligarchic sectors of society. Contents of national interests can vary in wide ranges define a nation. But the strength of the state depends on its ability to comply with international legal norms and principles of law and social values.

Keywords: national interests, priority development, integration aspirations, intervention, socio-economic justification , integrity, inviolability.

Рецензент: Ушенко Н. В. – доктор економічних управління, професор, завідувач кафедри «Менеджмент організацій» Бердянського університету менеджменту і бізнесу, м. Бердянськ, Україна.

Reviewer: Ushenko H. – Professor, Ph.D. of Economics, Head of Management organizations Department Berdyansk university of management and business, Berdyansk, Ukraine.

e-mail: bumib@ukr.net

*Стаття подана
25.02.2014 р.*

